Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0255
(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. K. van Oort, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 7 juni 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: InterBank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	: 29 maart 2022
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering gedeeltelijk toegewezen

Samenvatting

Variabele rente. De consument heeft een viertal doorlopend kredietovereenkomsten afgesloten bij (rechtsvoorgangers van) de bank. De consument stelt dat zij, op basis van de uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid met nummers 2019-004, 2019-005 en 2019-005B, recht heeft op een hogere rentecompensatie dan door de bank al is aangeboden. De commissie wijst de vordering van de consument gedeeltelijk toe.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de bank.

1.2 De bank is in deze zaak vertegenwoordigd door professioneel gemachtigde mr. V.H. Affourtit.

1.3 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist

1.4 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 6 oktober 2006 heeft de consument een doorlopend kredietovereenkomst gesloten met (een rechtsvoorganger van) de bank (hierna: krediet 1) met een kredietlimiet van € 15.000,- en een effectief rentetarief van 10,4% per jaar.

2.2 In deze overeenkomst is – voor zover relevant – het volgende bepaald:

"(…) Cliënt is over het uitstaande saldo van deze overeenkomst kredietvergoeding verschuldigd. De kredietvergoeding zal maandelijks ten laste van het krediet worden geboekt en wordt van dag tot dag berekend over het uitstaande saldo. (…)"

2.3 Op 5 februari 2007 is krediet 1 door de consument volledig afgelost. De overeenkomst is per 7 februari 2007 beëindigd.

2.4 De kredietvergoeding heeft zich gedurende de looptijd van krediet 1 als volgt ontwikkeld:

Wijzigings datum	Contract Nummer	Contract Jaar Rente Nominaal Percentage	Contract Maand Rente Nominaal Percentage	Contract Jaar Rente Effectief Percentage
12-10-2006	[redacted]	10,332%	0,861%	10,836%
1-12-2006	[redacted]	10,884%	0,907%	11,444%
15-1-2007	[redacted]	11,148%	0,929%	11,736%

2.5 De consument heeft op 15 maart 2008 een doorlopend kredietovereenkomst gesloten met (een rechtsvoorganger van) de bank (hierna: krediet 2), met een kredietlimiet van € 17.500,- en een effectief rentetarief van 9,8% per jaar.

2.6 In de overeenkomst is – voor zover relevant – het volgende bepaald:
"(…) Kredietnemer is over de bedragen, die hij op grond van deze overeenkomst schuldig zal zijn, een kredietvergoeding verschuldigd, zoals die telkens door kredietgever zal worden vastgesteld, welke van dag tot dag wordt berekend, met dien verstande dat de in rekening te brengen vergoeding de volgens de Wet op het Consumentenkrediet toegestane kredietvergoeding nimmer zal overtreffen. (…)"

2.7 De consument heeft krediet 2 op 26 augustus 2008 volledig afgelost, waarna het krediet is beëindigd.

2.8 De kredietvergoeding heeft zich gedurende de looptijd van krediet 2 als volgt ontwikkeld:

Wijzigings datum	Contract Nummer	Contract Jaar Rente Nominaal Percentage	Contract Maand Rente Nominaal Percentage	Contract Jaar Rente Effectief Percentage
19-3-2008	[redacted]	9,420%	0,785%	9,838%
1-5-2008	[redacted]	9,840%	0,820%	10,296%
1-7-2008	[redacted]	10,320%	0,860%	10,822%

2.9 De consument heeft op 21 augustus 2008 een doorlopend kredietovereenkomst gesloten met (een rechtsvoorganger van) de bank (hierna: krediet 3) met een kredietlimiet van € 23.784,- en een effectief rentetarief van 8,2% per jaar.

2.10 In deze overeenkomst is – voor zover relevant – het volgende bepaald:
"(…) Cliënt is over het uitstaande saldo van deze overeenkomst kredietvergoeding verschuldigd. De kredietvergoeding zal maandelijks ten laste van het krediet worden geboekt en wordt van dag tot dag berekend over het uitstaande saldo. (…)"

2.11 De consument heeft krediet 3 op 28 april 2009 volledig afgelost, waarna het krediet is beëindigd.

2.12 De kredietvergoeding heeft zich gedurende de looptijd van krediet 3 als volgt ontwikkeld:

Wijzigings datum	Contract Nummer	Contract Jaar Rente Nominaal Percentage	Contract Maand Rente Nominaal Percentage	Contract Jaar Rente Effectief Percentage
22-8-2008	[redacted]	7,944%	0,662%	8,240%
1-9-2008	[redacted]	8,400%	0,700%	8,731%
29-10-2008	[redacted]	9,420%	0,785%	9,838%
2-12-2008	[redacted]	8,592%	0,716%	8,939%
22-1-2009	[redacted]	7,668%	0,639%	7,943%

2.13 De consument heeft op 20 maart 2009 een doorlopend kredietovereenkomst gesloten met (een rechtsvoorganger van) de bank (hierna: krediet 4) met een kredietlimiet van € 40.000,- en een effectief rentetarief van 9,9% per jaar.

2.14 In deze overeenkomst is – voor zover relevant – het volgende bepaald:
"(…) Kredietnemer is over het uitstaande saldo van deze overeenkomst kredietvergoeding verschuldigd.
De kredietvergoeding zal maandelijks ten laste van het krediet worden geboekt en wordt van dag tot dag berekend over het uitstaande saldo. (…)"

2.15 De consument heeft krediet 4 op 12 januari 2017 volledig afgelost, waarna het krediet is beëindigd.

2.16 De kredietvergoeding heeft zich gedurende de looptijd van krediet 4 als volgt ontwikkeld:

Wijzigings datum	Contract Nummer	Contract Jaar Rente Nominaal Percentage	Contract Maand Rente Nominaal Percentage	Contract Jaar Rente Effectief Percentage
24-4-2009	[redacted]	9,516%	0,793%	9,942%
22-9-2011	[redacted]	9,516%	0,793%	9,942%
1-5-2014	[redacted]	10,020%	0,835%	10,493%
14-12-2016	[redacted]	9,816%	0,818%	10,270%

2.17 De bank heeft in mei 2020, in navolging van eerdere uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid, een compensatieregeling in het leven geroepen waarbij zij haar klanten compenseert voor teveel betaalde rente op doorlopend krediet.[1]

2.18 Met betrekking tot krediet 3 is aan de consument in dat kader een bedrag van € 114,13, zijnde € 83,36 aan rentecompensatie en € 30,77 aan wettelijke rente uitbetaald.

2.19 Met betrekking tot krediet 4 was reeds een bedrag van € 625,- aan rentecompensatie verrekend met een ander openstaande krediet. Partijen hebben daarnaast op 16 juni 2020 een vaststellingsovereenkomst gesloten, uit hoofde waarvan de bank de consument een bedrag van € 3.997,26 aan rentecompensatie heeft voldaan.

De klacht en vordering

2.20 De consument vordert betaling van de door haar te veel betaalde kredietvergoeding met betrekking tot alle vier de kredieten.

2.21 De consument legt hieraan het volgende ten grondslag. Met betrekking tot krediet 4 heeft de consument een te lage rentecompensatie ontvangen. Het krediet bedroeg € 40.000,- en de consument heeft € 30.281,09 aan rente betaald en niets afgelost. De kredietvergoedingen die de bank noemt kloppen ook niet, de rente is hoger geweest. Met betrekking tot kredieten 1 en 2 komt de consument volgens de bank niet voor vergoeding in aanmerking, omdat de looptijd van de kredieten te kort zou zijn. Hier is de consument het niet mee eens. Met betrekking tot krediet 3 heeft de consument een rentecompensatie ontvangen van € 115,-, maar ook dit klopt niet.

[1] Commissie van Beroep d.d. 21 januari 2019, 2019-005 en Commissie van Beroep 5 februari 2020, 2019-005B.

Het verweer

2.22 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Krediet I

Verjaring

3.1 De bank voert allereerst aan dat met betrekking tot krediet 1 sprake is van verjaring dan wel schending van de klachtplicht. Dit verweer slaagt niet.

3.2 De verjaringstermijn volgt uit artikel 3:310 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Volgens vaste rechtspraak geldt dat de hier genoemde termijn van vijf jaar pas gaat lopen wanneer de consumenten voldoende zekerheid hebben verkregen dat zij schade hebben geleden, die werd veroorzaakt door de bank.[2] Aangezien uit het beoordelingskader van de Commissie van Beroep van het Kifid blijkt dat de consument ervan mocht uitgaan dat zij een rente zou betalen die zich (met een bij aanvang bepaald verschil) zou verhouden tot de marktrente, had de consument naar het oordeel van de commissie niet bedacht hoeven te zijn op het feit dat de aan haar berekende rente met die marktrente uit de pas was gelopen. De consument had naar het oordeel van de commissie geen reden te twijfelen aan de deugdelijkheid van het handelen van de bank. Binnen die omstandigheden is de commissie van oordeel dat de consumentpas voldoende zekerheid had dat sprake was van schade die voortvloeide uit het handelen van de bank, door de einduitspraak van de Commissie van Beroep van Kifid met nummer 2019-005B, die op 5 februari 2020 werd gepubliceerd.[3] Dit betekent dat van verjaring geen sprake is.

Klachtplicht

3.3 Gezien hetgeen hiervoor is overwogen slaagt het beroep op de schending van de klachtplicht als bedoeld in artikel 6:89 BW ook niet. In dat kader is van belang dat er minder snel een voortvarend onderzoek naar de deugdelijkheid van de prestatie hoeft te worden verwacht, indien de consument erop mogen vertrouwen dat er niet gebrekkig wordt gepresteerd door de bank.[4]

---

[2] Zie daarvoor Hoge Raad 31 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:552, overweging 3.3.2, te vinden op www.rechtspraak.nl.

[3] Zie in dat verband ook het arrest Hoge Raad 9 oktober 2020, ECLI:NL:HR:2020:1603, overweging 3.3.3., te vinden op www.rechtspraak.nl.

[4] Zie daarvoor PG 13 maart 2020, ECLI:NL:PHR:2020:284, overweging 3.9, te vinden op www.rechtspraak.nl.

Daarnaast is een belangrijke omstandigheid die wordt meegewogen, of de bank in een slechtere bewijspositie is terechtgekomen doordat de consument heeft gewacht met klagen.[5] In het onderhavige geval, is van een dergelijke benadeling geen sprake. De ontwikkelingen van de contractrente zoals in overweging 2.4 is benoemd, zijn immers door de bank zelf in het geding gebracht, waaruit blijkt dat zij nog over de relevante stukken beschikt om verweer te kunnen voeren tegen de onderhavige vordering.[6]

Inhoudelijke beoordeling

3.4 Daarnaast voert de bank aan dat de CBS-rentereeks in de periode 6 oktober 2006 tot en met 7 februari 2007 niet de reële gemiddelde marktrente weergeeft, vanwege de stuntprijzen en het bedrijfsmodel van met name de DSB Bank in die periode.

3.5 Uit het beoordelingskader van de Commissie van Beroep van Kifid volgt dat de contractrente gedurende de looptijd in de pas moet blijven met de referentierente. Het verschil, dat gedurende de looptijd moet worden gehanteerd, wordt bij aanvang bepaald.[7] Een periodieke aanpassing met redelijke intervallen volstaat. Een aanpassing per kwartaal kan in het algemeen als redelijk worden aangenomen.

3.6 Het verweer van de bank ten aanzien van de compensatie voor de periode vóór 1 januari 2008 slaagt niet. De bank heeft aangevoerd dat de referentierente die door de Commissie van Beroep van Kifid is gehanteerd niet de reële gemiddelde marktrente weergeeft in de periode vóór 1 januari 2008, kort gezegd omdat de stunttarieven van de DSB Bank de gemiddelde marktrente verstoorden. De commissie merkt daarbij op dat uit het deskundigenrapport, dat heeft geleid tot het vaststellen van de referentierente, blijkt dat daarin de situatie van DSB Bank is opgemerkt en meegenomen.[8] Daarnaast heeft de Commissie van Beroep van Kifid op 3 maart en 6 april 2021 opnieuw geoordeeld dat voor de periode vanaf 1 januari 1998 de referentierente dient te worden gehanteerd die volgt uit het deskundigenrapport.[9]

3.7 Het voorgaande leidt ertoe dat de bank de door de consument verschuldigde kredietvergoeding in de pas diende te houden met de referentierente en deze te laten meebewegen met het dalen of stijgen van de referentierente.

---

[5] Zie Hoge Raad 8 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY4600, overweging 4.2.6, te vinden op www.rechtspraak.nl.
[6] Zie ook Commissie van Beroep Kifid, nr. 2021-0021 overwegingen 5.19 t/m 5.22, te vinden op www.kifid.nl.
[7] Zie Commissie van Beroep Kifid nummer 2021-0021, overwegingen 5.19 t/m 5.22., te vinden op www.kifid.nl.
[8] Zie Commissie van Beroep Kifid nummer 2019-005C, pagina 12 en 13, te vinden op www.kifid.nl.
[9] Zie Commissie van Beroep Kifid nummers 2021-0015 en 2021-0021, te vinden op www.kifid.nl.

Dit betekent dat het verschil tussen de referentierente en de kredietvergoeding, zoals deze was op het moment van het sluiten van de kredietovereenkomst, door de bank moet worden gehandhaafd over de gehele looptijd van de overeenkomst. De bank heeft daarbij de vrijheid om het bedrag dat de consument minder aan rente heeft betaald dan ze zou hebben betaald indien de kredietvergoeding steeds had mee-bewogen met de referentierente te verrekenen. Het bedrag dat de consument op basis van de door de bank gemaakte berekening te veel aan rente heeft betaald over de gehele looptijd van het krediet moet zij aan de consument terugbetalen.

3.8 De vordering van de consument wordt in zoverre dan ook toegewezen. De bank heeft berekend dat de consument bij toewijzing recht heeft op betaling van een bedrag van € 42,43. De consument stelt dat de bank uitgaat van onjuiste rentepercentages, maar dit is door de consument verder niet toegelicht of onderbouwd en blijkt nergens uit. De commissie gaat daarom uit van de juistheid van de rentepercentages zoals die door de bank in het onder 2.4 genoemde overzicht zijn genoemd. De consument heeft voornoemd bedrag overigens niet (gemotiveerd) betwist, zodat de vordering tot een bedrag van € 42,43 zal worden toegewezen.

Krediet 2

3.9 De bank heeft de consument ten aanzien van dit krediet alsnog een rentecompensatie aangeboden van € 37,34 exclusief wettelijke rente (€ 50,52 inclusief wettelijke rente). Dit bedrag is volgens de bank hoger dan waar de consument op basis van de uitspraken van de commissie van beroep recht op heeft, dit komt namelijk uit op een bedrag van € 36,25 (exclusief wettelijke rente). De bank stelt dan ook dat zij hiermee volledig tegemoet komt aan de klacht van de consument. De bank heeft ter onder-bouwing van het door haar aangeboden bedrag een berekening overgelegd.

3.10 De consument heeft bij repliek aangegeven dat de gegevens in de berekening overeenkomen met de DNB-rentereeks zoals die volgt uit de uitspraak van de Commissie van Beroep van Kifid. Daarbij geeft zij aan dat zij niet weet of het bedrag klopt.

3.11 Naar het oordeel van de commissie is de berekening van de bank in lijn met voor-noemde uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid. De consument heeft niet iets concreets aangevoerd waaruit blijkt dat de berekening niet klopt, zodat de commissie geen aanleiding heeft om verder aan de juistheid van de berekening te twijfelen. Nu de bank voornoemd bedrag nog niet heeft uitbetaald, wordt de vordering op dit punt toegewezen tot het door de bank aangeboden bedrag van € 50,52.

Krediet 3

3.12 Met betrekking tot krediet 3 stelt de bank dat zij reeds heeft voldaan aan de klacht van de consument en dat de consument meer uitbetaald heeft gekregen dan waarop zij op grond van de uitspraken van de Commissie van Beroep recht heeft. Op grond van die uitspraak heeft de consument recht een vergoeding van € 72,99 (exclusief wettelijke rente) en de bank heeft reeds een bedrag van € 83,36 exclusief wettelijke rente (€ 114,13 inclusief wettelijke rente) uitbetaald, zodat de te veel in rekening gebrachte vergoeding reeds is vergoed.

3.13 Dit verweer slaagt. Ook hieromtrent heeft de consument bij repliek aangegeven dat de gegevens waarop de berekening is gebaseerd overeenkomen met de DNB-reeks, maar dat zij niet weet of de berekening klopt. Ook hier is de berekening van de bank dus in lijn met voornoemde uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid. De consument heeft ook hier niets concreets aangevoerd waaruit blijkt dat de berekening niet klopt, zodat de commissie geen aanleiding ziet om overigens aan de juistheid van die berekening te twijfelen. Dit betekent dat de vordering op dit punt wordt afgewezen.

Krediet 4

3.14 De bank voert met betrekking tot krediet 4 aan dat zij reeds een bedrag van € 4.633,77 aan de consument heeft uitbetaald. Daarnaast biedt de bank, na herberekening, een extra rentecompensatie aan van € 505,24. Daarmee is aan de klacht van de consument tegemoet gekomen, nu zij op grond van de uitspraken van de commissie van beroep slechts recht heeft op een bedrag van € 4.787,09, aldus de bank.

3.15 Dit verweer slaagt. Ook op dit punt heeft de consument aangegeven dat de berekening van de bank de DNB-reeks volgt en heeft zij niet concreet aangegeven op welk punt de berekening onjuist zou zijn. Ook hier is de berekening van de bank dus in lijn met voornoemde uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid en bestaat geen aanleiding om overigens aan de juistheid van die berekening te twijfelen.

3.16 Nu de bank voornoemd bedrag nog niet heeft uitbetaald, wordt de vordering op dit punt toegewezen, tot het door de bank aangeboden bedrag van € 505,24.

Conclusie

3.17 Het voorgaande leidt ertoe dat de bank aan de consument een bedrag van in totaal € 598,19 dient te voldoen. De vordering wordt in zoverre dan ook toegewezen.

4. De beslissing

De commissie:

4.1 beslist dat de bank binnen vier weken nadat deze beslissing aan partijen is verstuurd een bedrag van € 598,19 aan de consument vergoedt;

4.2 wijst de vordering voor het overige af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.